Kostel sv. Petra a Pavla v Dolanech u Hlinců – plán dokončení obnovy

V poslední etapě záchranných prací na kostele sv. Petra a Pavla v Dolanech dojde k obnově vnějších a vnitřních omítek, dokončena bude elektrifikace kostela a hromosvod, odsušení (valounový okapní chodník) a poslední dokončovací práce, spojené s obnovou kostela, započatou v roce 2000, kdy byl kostel ještě zříceninou. Po provedení výše uvedených stavebních a konstrukčních úprav, zejména pak omítnutím kostela, dojde ke statickému zabezpečení rozvolněného obvodového zdiva.

Vnější omítky budou vycházet z fotografií kostela z let, kdy ještě nějaké omítky měl. Z fotografií je také zřejmý tvar a profilace zdobných rámečků okolo oken, jinak nejsou omítky mimo soklu nijak členěny. Provedeny budou jako jednovrstvé nebo dvouvrstvé, vápenné, jejich povrch bude upraven pouze nanášením vápenného pačoku do zavadlé vrchní omítkové vrstvy utažením pomocí krouživých pohybů dřevěným hladítkem, nátěr fasád bude proveden přípravkem vyrobeným na vápenné bázi, v barvě lomené bílé, v kombinaci se šedým soklem, který bude hrubšího provedení. Dokončen bude také hromosvod a odsušení kostela formou obnovy valounového okapního chodníčku po celém obvodu kostela.

U vnitřních omítek docházelo ke střetu dvou protichůdných, z památkového hlediska však jistě správných, názorů. První varianta úprav vnitřního prostoru počítala s maximální vypovídací schopností dochovaných fragmentů omítek a čitelnosti jednotlivých stavebních úprav a fází. Znamená to prakticky vnitřek kostela neomítat, nebo omítnout pouze stávající dřevěný strop a několik málo vybraných, na strop navazujících partií zdiva, kde již omítky nejsou (došlo by tím k zakrytí posledních stavebních úprav koruny zdiva a okenních kleneb). Dále by musely být omítky nahozeny alespoň v částech okenních otvorů, kam byla vložena nová okna a možná ještě na jiných vybraných místech, kde docházelo v posledních letech k dozdívání objektu. Při uplatnění této alternativy by jistě zůstaly čitelné již uvedené stavební fáze a úpravy objektu, zůstaly by ale zároveň odkryty dochované, v současné době restaurátorským způsobem zafixované a ošetřené plochy dochovaných vnitřních omítek. Ty by se však mohly stát v budoucnu pro vlastníka kostela neúměrnou finanční zátěží, protože jejich následné fixace a ošetřování by znamenaly, vzhledem k tomu, že tyto práce může provádět pouze restaurátor (držitel příslušné licence), v určitých časových periodách značné zatížení rozpočtu obce.

Po povodni v roce 2002 a zaplavení kostela, došlo k porušení kamenného zdiva v soklové partii, zejména na opěrných pilířích, a proto byl proveden první krok statického zajištění objektu provedením železobetonového věnce v koruně zdiva. Vzhledem k absenci vápenných složek v pojivu kamenného zdiva bylo statikem rozhodnuto o provedení druhého kroku statického zajištění kostela provedením vnitřních a venkovních omítkových vrstev. Kostel byl ve své historii vždy omítán, a to jak zevnitř, tak zvenčí, a omítková vrstva plnila kromě estetické hlavně funkci statickou, protože zpevňovala obvodové zdivo kostela. **Provedením omítek kostela dojde ke statickému zabezpečení rozvolněného obvodového zdiva**, které bylo od 60. let minulého století do okamžiku zastřešení objektu vystaveno působení nepříznivým klimatickým vlivům.

Proto byla projektantem upřednostněna druhá varianta řešení vnitřního prostoru kostela, a tou je naopak provedení omítek v celém rozsahu vnitřních ploch stěn a stropu kostela s tím, že jednak dojde k další fixaci dochovaných omítek (ty budou zapojeny do nových ploch omítek nebo uchovány pod novou vrstvou omítky na delší dobu), dojde k částečné prezentaci formou výřezů vybraných význačných stavebních fází kostela a části historických omítek, v neposlední řadě bude možné dokončit elektrifikaci kostela. Tak by byl interiér kostela zařízen a zároveň připraven na jeho novodobé využití, které již dnes zahrnuje jak provádění církevních obřadů (bohoslužeb), tak i jiných programů (koncerty, výstavy, svatby). Při použití této varianty úprav interiéru kostela sv. Petra a Pavla v Dolanech mohou plánované akce probíhat na velmi dobré úrovni jak z hlediska technického zabezpečení (světlo, akustika a viditelnost), tak zejména z hlediska estetického. První varianta, upřednostňující vypovídací schopnost stavby, by toto neumožňovala v takovém rozsahu a kvalitě. I prezentace nálezů a druhotně použitých prvků kostela bude v omítnutém a upraveném interiéru kostela, za podmínky vhodné instalace a jejich umístění, působit lépe.

Tím by měla být vytýčená obnova a hlavně záchrana kostela sv. Petra a Pavla v Dolanech dokončena a objekt by mohl být opět používán k liturgickým ale i světským účelům. Celkové předpokládané náklady na konci obnovy kostela sv. Petra a Pavla v Dolanech nepřekročí částku 8.000.000,- Kč. Všechny práce provedené při obnově kostela v minulých letech byly prováděny převážně firmami z blízkého okolí, značná část prací byla provedena občany obce Hlince, Dolany, Ptyč, Studená a dalších, brigádníci se přihlašovali také z řad chalupářů a jiných dobrovolníků. Například počet vozů, na kterých byla odvážena suť a naplaveniny z vnitřku a okolí kostela z průběhu obnovy, se blížil ke stovce.

Všem, kdo jakýmkoliv způsobem přiložili ruku k dílu při obnově kostela sv. Petra a Pavla v Dolanech u Hlinců, patří upřímné poděkování.
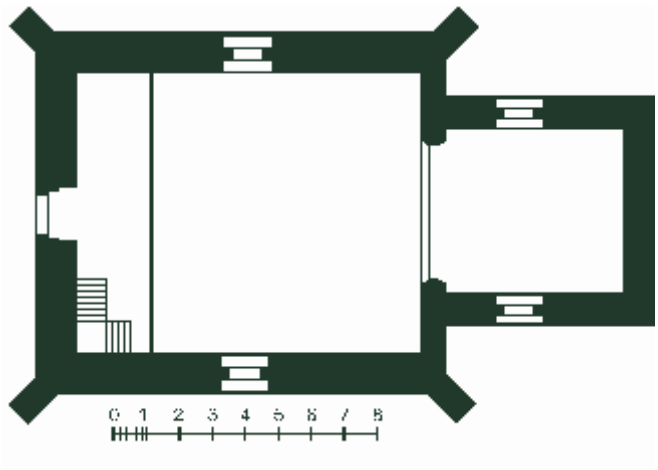
Děkujeme Vám za čas, který jste věnovali těmto stránkám.